

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ผู้สอน

ครูแรมเดือน บุญชู

เรื่อง

การเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์
แสดงความรู้ ความคิดเห็น
หรือโต้แย้งจากบทประพันธ์

ภาษาไทย

มัธยมศึกษาปีที่ ๓

การเขียนวิเคราะห์ วิचारณ
แสดงความรู้ ความคิดเห็น
หรือโต้แย้งจากบทประพันธ์

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการเขียนวิเคราะห์
วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น
หรือโต้แย้งในเรื่องต่าง ๆ ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

๒. เขียนวิเคราะห์ วิचारณ์
แสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือโต้แย้ง

บทประพันธ์

ถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบ
ตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์ โดยมีกำหนด
ข้อบังคับต่าง ๆ

บทประพันธ์

เพื่อให้เกิดความครึกครื้นและมีความไพเราะ
แตกต่างกันไปจากถ้อยคำธรรมดา มีสัมผัสคล้องจองกัน
ซึ่งแต่งเป็นกาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ และร่าย

บทประพันธ์

ส่วนคำว่า ร้อยกรอง เกิดขึ้นเมื่อสำนักวัฒนธรรม
ทางวรรณกรรม ซึ่งตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๕ กำหนดให้
ใช้เรียกวรรณกรรมที่มีลักษณะบังคับในการแต่งหรือ
มีการกำหนดคณะว่า ร้อยกรอง ควบคู่กับคำว่า
ร้อยแก้ว อันเป็นความเรียง

คุณค่าของบทประพันธ์

๑. ฝึกความจำ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพราะ
มนุษย์ต้องอาศัยความจำ เพื่อเป็นเครื่องมือ
ในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์

คุณค่าของบทประพันธ์

๒. เป็นการฝึกวินัย เพราะการจะท่องให้จำได้ ต้องมีวินัย หมั่นฝึก หมั่นท่องอยู่เสมอ
๓. เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

คุณค่าของบทประพันธ์

๔. อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ทางด้านภาษา
ให้คงอยู่ตลอดไป

๕. ได้รับคติสอนใจจากบทคำประพันธ์

คุณค่าของบทประพันธ์

๖. ทำให้เป็นคนอารมณ์ดี จากความงาม
ของบทประพันธ์ที่ท่อง

นักเรียนทำกิจกรรม

คำสั่ง ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม เพื่อช่วยกันวิเคราะห์

บทประพันธ์ที่ได้รับ

ตามประเด็นที่กำหนดให้

อหังการของดอกไม้

สตรีมีสองมือ
เกลียวเอ็นจักเป็นงาน
สตรีมีสองตีน
ยึดหยัดอยู่ร่วมกัน
สตรีมีดวงตา
มองโลกอย่างกว้างไกล
สตรีมีดวงใจ
สร้างสมพลึงมวล
สตรีมีชีวิต
คุณค่าเสรีชน
ดอกไม้มีหนามแหลม
บานไว้เพื่อสะสม

มันยึดถือในแก่นสาร
มิใช่ร้านหลงแพรพรรณ
ไว้ป้ายป็นความไฝ่ฝัน
มิหมายมั่นกินแรงใคร
เพื่อเสาะหาชีวิตใหม่
มิใช่คอยขม้อยชวน
เป็นดวงไฟไม่ผันผวน
ด้วยเธอล้วนก็คือคน
ล้ากรองผิดด้วยเหตุผล
มิใช่ปรนการามรณ์
มิใช่แยมคอยคนชม
ความอุดมแห่งแผ่นดิน!

๑. เพราะเหตุใดจึงใช้คำว่า อหังการ

๒. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

๓. นักเรียนอธิบายแสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วย
หรือไม่แย้งกับเนื้อหาของบทประพันธ์

สันติภาพ

เธอคือผู้อยู่กลางดงป๊อบปี้แดง
สุสานแห่งวีรกรรม การรำลึก
ค้ำภาพธงชาติคลุมเหนือหลุมศพ
ว่าลัชนเหล่านักรบผู้ทอทราย
ประดับด้วยเหรียญตราความกล้าหาญ
ถึงวันก็มีผู้เขียนคำกวี
ว่าการฆ่าหรือถูกฆ่าคือหน้าที่
ไม่มีความแค้นเคืองอันค้างรา
ลัชนจารีกรอยู่ ณ ดงดอกไม้แดง
ป๊อบปี้แดงแย้มดอก ณ กาลใด
คำอุทิศแด่มวลมนุษยชาติ
เมื่อใดหนอจะได้คิดหยุดฆ่ากัน

ดอกไม้แห่งหวยหาญผู้ผ่านศึก
เป็นบันทึกแห่งสงครามและความตาย
ให้ผู้มาเคารพรู้ความหมาย
มีชีวิตรวันสุดท้าย ณ ที่นี้
เป็นตำนานอยู่เบื้องบาทวิถี
สดุดีประดับภาพสามกุ่มภา
ไม่ต้องมีเหตุผลของคนฆ่า
และไม่รู้เลยว่าฆ่าทำไม
เรื่องราวแห่งการรวบรวมสมัย
คือคำไว้อาลัยแล้วกาลนั้น
ผู้ร่วมเขียนประวัติศาสตร์สงครามนั้น
เพื่อลบวันทหารผ่านศึกให้สิ้นภพ

๑. เพราะเหตุใดจึงใช้คำว่า ดอกป๊อบบี้

๒. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

๓. นักเรียนอธิบายแสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วย
หรือไม่แย้งกับเนื้อหาของบทประพันธ์

อู่ข้าว – อดข้าว

อู่ข้าวอดข้าวคราวนี้

เร็ดร้างห่างมอดวอดวาย
เมืองข้าวอดข้าวข้าวใหญ่
เปลี่ยนคนเป็นควายไถนา
ไซโยให้ร้องก้องกึก
นั่งนุ่งยู่ยึงสังคลี
อู่ข้าวอดข้าวคราวยาก
ในน้ำมีปลาในนา
ชาตินี้เกิดมาอาภัพ
ตื่นเช้าทำอะไรไถนา
อู่ข้าวอดข้าวคราวยาก
ข้าวหมดอดตายใจคอ

เคยมีคิดมันชั้นหมาย
ปรากฏอดตายใกล้มา
นาไร่แลโรยโหยหา
กินหญ้าแทนข้าวข้าวดี
อีกทีก็อู่เปล่าข้าวหนี
คนมีข้าวหมดอดตาย
ชอกข้าวล่ำบากเหลือหลาย
อับอายข้าวไร่ในนา
รอกลับเกิดใหม่ชาติหน้า
โลกบ้ำหน้ามีดฝัดคอ
ทรกรรมล่ำบากลูกพ่อ
จักรอชาติหน้าบ้ำแล้ว!

๑. เพราะเหตุใดจึงใช้คำว่า อยู่ข้าว - อดข้าว

๒. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

๓. นักเรียนอธิบายแสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วย
หรือไม่แย้งกับเนื้อหาของบทประพันธ์

กระดุกสันหลัง

ข้าแต่สุเจ้าชวนา	ข้าขอบูชา
ว่าสุเลิศมนุษย์สุดแสง	
รูปร่างกำยำด้าแคง	เจ้าเป็นหัวแรง
กระดุกสันหลังรัฐเรา	
เลี้ยงเทศเลี้ยงไทยไม่เบา	ด้วยข้าวปลาเอา
แลกเปลี่ยนสินค้าควรเมือง	
ครั้งกิจพานิชย์รุ่งเรือง	เจ้าไม่ผิดเคือง
วัดวาอารามจำเริญ	
กินบ้างเล่นบ้างอย่างเพลิน	ทำบุญเหลือเกิน
กับวัดกับพระตะไป	
ยามยากยังพอทนได้	ทองสะสมไว้
ขายหมดจ่านองไร่นา	
ไอ้สุผู้พร่องศึกษา	อดทนนักหนา
โทษใดไปโทษโทษกรรม	
สุไม่มากปากมากคำ	สุเป็นคนทำ
ทำได้เท่าไรทำไป	
ขาดแคลนแสนเข็ญเป็นไฉน	สุเจ้าอยู่ได้
ด้วยดวงหน้ายืมพริ้มพราย	
อืมประโยชน์โปรดคนทั้งหลาย	เอื้อมกายใจสบาย
ฤพ้อเพื่อนยากแห่งสยาม	
เป็นไฉนอย่างไรก็ตาม	เจ้ายอดพยายาม
เป็นผู้คู่ควรบูชา	

๑. เพราะเหตุใดจึงใช้คำว่า กระดูกสันหลัง

๒. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

๓. นักเรียนอธิบายแสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วย
หรือไม่แย้งกับเนื้อหาของบทประพันธ์

